

6

1725/II/1

978/φ 5r

χ. Ιωάννη Αδάμη

Απόφαση προδικαστική. Αδυναμία κτήσης κυριότητας κινητού παρά μη κυρίου. Όρκος. Εμπορικό έδιμο. Συμβιβασμός.

// Έτει 1725. μηνί Φεβρουαρίω 1.

^{2/} || Παρ || ρησιασθέντες ενώπιον ήμῶν, ό κύρ Μιχάλης Στάμου ^{3/} Σιτζάνη, μετά του κύρ Κῶστα Λουκά, δια ένα κομάτι ^{4/} Ποσακῇ, όπου του είχεν λείψη του κύρ Μιχάλη, και ^{5/} εύρέθη μετά ταύτα, ότι τὸ ήγόρασεν ό κύρ Κῶστας ^{6/} Λούκα από τὸν υίόν του Χιλάρη, είς αυτό έσωντας να ^{7/} είπῃ ό κύρ Μιχάλης έμπροσθεν του Κριτηρίου ^{8/} πῶς μέ θεόν και ψυχὴν του, έδικόν του είναι, [[ήμεϊς]] ^{9/} ήμεϊς κ(α)τ(α) τὴν συνήθειαν τῶν πραγματευτάδων, ^{10/} εύρίσκομεν εύλογον, ότι εκεί όπου έ<β>ρέθηκεν τὸ πράγ- ^{11/} ματου να έχη να τὸ πέρνη, και ό κύρ Κῶστας να ^{12/} έχη να ισάζεται μετ' εκείνον, από ποῖον τὸ{ν} ήγό- ^{13/} ρασεν, και έγράψαμεν είς ένδειξιν.

^{14-21/} θεόδωρος Ίω(άννου) νοίν προείς]στος, κοστακυσ κοστα· προην προηστος, μανολης χατση γερακη· μαβροδης· κο[ς]σταντηνακι [μον.], σταμος κοστα mr, αναστασις στεφανου.

στ. 3-6 Στο ιστορικό της αποφάσεως δεν γίνεται ευθέως αναφορά σε κλοπή, αλλά στο ότι εξαφανίστηκε ένα τόπι υφάσματος («κομάτι»).

στ. 7-8 Επαγωγή όρκου από το Κριτήριο στον ενάγοντα, προς απόδειξη της κυριότητάς του επί του εμπορεύματος.

στ. 9-11 Επίκληση εδίμου¹ της Κ για τη δεμελίωση της αποφάσεως: Εφ'όσον δώσει τον αποδεικτικό όρκο ο ενάγων, μπορεί να ανακτήσει το απωλεσθέν εμπόρευμα όπου το βρει, ανεξάρτητα από την καλή ή κακή πίστη του νομέως, που δεν καδίσταται κύριος².

στ. 11-13 Ο καλόπιστος νομέυς θα πρέπει να συμβιβασθεί με τον πωλητή, έτσι ώστε να μη ζημιωθεί υπέρμετρα³.

1. Η αφηρημένη διατύπωση «κατὰ τὴν συνήθειαν τῶν πραγματευτάδων» υποδηλώνει έδιμο και όχι απλή συνήθεια ή τα συναλλακτικά ήδη της Κ. Για το έδιμο ως πηγή δικαίου και την ισχύ του σε σχέση με τις άλλες δικαιοκές πηγές της Κ, βλ. ΕΚΣ, σσ. 167 επ. και τις εκεί παραπομπές.

2. Βλ. ό.π., σ. 206 και σημ. 254.

3. Η υπόδειξη του Κριτηρίου στον εναγόμενο –μη κύριο του πράγματος– να συμβιβασθεί εξωδίκως με τον πωλητή –που δεν ανήκε στην Κ–, τεκμηριώνει τη φύση του συμβιβασμού και ως μηχανισμού με τον οποίο παρακάμπτονταν τα τοπικά επίσημα δίκαια –τρανσυλθανικό και σαξονικό.

